

PROFESORUL LORIN CANTEMIR – ÎMPĂTIMITUL DE ISTORIA NEAMULUI

*Valeriu Dulgheru,
prof.univ.dr.hab., Universitatea Tehnică a Moldovei*

Profesorul Lorin Cantemir a fost pentru mine unul dintre primii profesori de peste Prut, cu care m-a legat o adevărată prietenie și de la care am avut multe de învățat. Prin a. 1994 ajung la Iași, la Catedra Domniei sale cu un interes comun, cu toate că în plan profesional eram din domenii diferite: eu - din domeniul mecanic, profesorul Lorin Cantemir – din cel electrotehnic. Prima punte, care ne-a legat, a fost domeniul creativității tehnice. Ambii predamavea o istorie mai veche). Această colaborare a fost deosebit de benefică pentru ambele părți, colaborare, care s-a fructificat cu elaborarea și editarea a 4 manuale de creativitate tehnică cu accente pe „*înțelegerea cauzelor, proceselor și consecințelor inovației*”, pe funcția psihică deosebit de complexă a creativității, manual deosebit de utile studenților. Îmi amintesc de șederile noastre până târziu (în timpul deplasărilor mele la Iași) în localul Catedrei aflat în clădirea Conservatorului din Iași. La plecare profesorul Lorin Cantemir se așeza la un pian, aflat pe coridor, și degetele-i de artist alergau pe clapele pianului, generând impresionante secvențe din nemuritoarea muzică clasică. Ulterior mi-a povestit că în tinerețe, în perioada de studenție, a fost membru al unui ansamblu artistic la Institut.

O a doua punte, care ne-a legat până la dispariția fizică și plecarea la cele veșnice, a fost dragostea de istoria multimilenară a Neamului nostru românesc. În rezultat, inginerul, profesorul de științe exacte, Lorin Cantemir, vine cu o idee originală – de a organiza Simpozionul Internațional „*Cucuteni 5000 REDIVIVUS: științe exacte și mai puțin exacte*” la Universitatea Tehnică a Moldovei. Mai târziu Maestrul Nicolae Dabija avea să spună: „*Acest Simpozion trebuia să fie organizat de Universitatea de Stat din Chișinău, care are preocupări în domeniu,*

dar a fost organizat de Universitatea Tehnică a Moldovei și universități tehnice din România”. Îmi vine în memorie ziua când s-a întâmplat acest lucru. Împreună cu prorectorul Valerian Dorogan ne aflam la început de iulie 2006 la Salonul Internațional de Invenții „*Inventica*”, organizat de rectorul și marele inventator basarabeian Vitalie Belous. Eram în a 3-a zi când nu prea aveai ce face. La un moment îl vedem pe profesorul Lorin Cantemir venit cu automobilul său. „*Aici astăzi nu mai aveți ce face. Urcați în mașina. Plecăm într-un loc interesant*”, a spus profesorul.

Am ajuns în localitatea Cucuteni, aflată la vreo 40 de kilometri nord-vest de Iași. Ne-a dus la început la Muzeul de Istorie și Arheologie Cucuteni – o construcție în formă de cupola circular, sub care se află atâta istorie veche de peste 6000 de ani a Neamului. Apoi ne-a condus în sat la cuptoarele de ars ceramică după tehnologia veche a cucutenienilor, realizate de fiica primarului din localitate, de unde am cumpărat câte un vas din ceramică cucuteniană. După care ne-a condus la primar, care ne-a primit cu amabilitate. Era primarul Mihai Tun, care ulterior a devenit un susținător și participant fidel al tuturor celor 18 ediții ale Simpozionului. Un țaran, dar adevărat intelectual, care ne vorbea în versuri, aflat la timona primăriei timp de 36 de ani și datorită căruia a fost construit acest minunat muzeu Cucuteni, care ar fi mândria oricărui oraș mare. La un pahar de vorbă de cotnar s-a născut ideea acestui Simpozion.

Peste apr. trei luni, între 26-27 octombrie 2006, la Universitatea Tehnică a Moldovei a avut loc prima ediție a Simpozionului „*Cucuteni 5000 REDIVIVUS: științe exacte și mai puțin exacte*”. Ulterior, la Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea Tehnică „*Gh. Asachi*” din Iași, Universitatea „*V. Alecsandri*” din Bacău, Universitatea „*Ștefan cel Mare*” din Suceava, Universitatea „*B. P. Hașdeu*” din Cahul, au avut încă 17 ediții. Lorin Cantemir rămâne părintele spiritual al acestui impresionant Simpozion inițiat de el, care a ajuns la a XIX-a ediție.

Ilustru profesor universitar, promotor fervent al creativității tehnice, D.H.C. multiplu, inclusiv al Universității Tehnice a Moldovei, Lorin Cantemir a fost un împătimit de istoria multimilenară a Neamului nostru. Era ferm convins, ajungând la această idee pe cale logică,

Împreună cu profesorul Lorin Cantemir la
lucrările primei ediții a Simpozionului Cucuteni.
26.10.2006.

inginerească, că poporul nostru a fost latin înainte de a fi fost cucerit de romani, că rădăcinile poporului nostru se pierd în negura culturilor Cucuteni, Vinca, Hamangia, Petrești, și vine direct din neamul pelasgo-traco-dacic.

Toate aceste concepții, gânduri, observații, prof. L.

Cantemir le-a adunat în cartea „*Pagini alese din istorie: de la începuturi până la regele Decebal*”, care este o radiografie a unei perioade lungi de la apariția speciei umane până la cucerirea Daciei de către romani. Prin multiplele exemple preluate din diferite surse prof. L. Cantemir pune la îndoială teoria despre migrarea indoeuropenilor de pe podișul iranian în Europa. „*Adevărul este că o populație „nou venită” nu putea asimila triburile aborigenilor neolitici, despre existența cărora pe aceste pământuri ne vorbesc atâtea artefacte cu mare vechime* (de la Hotin, Ucraina – 45000 de ani; recenta descoperire a picturilor din Peștera Coliboaia, Bihor, România – 30000 ani, Mitoc, România – 25000 ani, Cosăuți, Republica Moldova – 18000 ani ș.a.). *Oare aceste urme atât de vechi pot fi șterse atât de ușor doar de dragul așa numiților „indoeuropeni” și presupusa lor invazie în spațiul european?*”, se întreba logic profesorul L. Cantemir.

Profesorul Lorin Cantemir vine cu argumente că leagănul civilizației europene ar putea fi gurile Dunării, spațiul Carpato-Balcano-Pontic. Profesorul Lorin Cantemir vine cu ipoteze credibile despre apariția la gurile Dunării a poporului pelasg, numit hiperboreeni de către greci. „*Înainte neamurilor cunoscute de astăzi – greci, celți, germani, au fost pelasgii, care cunoșteau deja scrisul, chiar înaintea sumerienilor*

cu vre-o mie de ani. De la ei, acești „hiperborei divini” cum îi numeau grecii, pe lângă diverse obiecte de muncă, de apărare, de cult, cetăți, ziduri, cel mai important a rămas de la ei limba, acea limbă unică – limba prelatină sau protolatină”, scrie profesorul Lorin Cantemir. „Limba valachă este aceea a pelasgilor, ea este formată de 30 de secole. Este vorbită în Pind cu peste 100 de ani înaintea cuceririi lui Traian...Este incontestabil că pelasgii au contribuit la întemeierea Romei. De ce să te miri atunci că un număr atât de mare de autori au afirmat că pelasgii pannonieni, pelasgii bruteni din Tesalia, din Macedonia, din Epir și pelasgii din Dacia au vorbit și conservat dialectul lor național, dialectul valac – pelasgic, care în Italia a purtat numele de latin”, confirmă și cunoscutul cercetător francez F. Colson.

În studiile sale profesorul Lorin Cantemir a urmărit desprinderea din acest prim și mare popor European – pelasgii cu limba lor protolatină (Latina Prisca) a celei mai reprezentative ramuri - tracii („cel mai numeros, după inzi” (Herodot)), din care, la rândul său, s-a desprins ramura geto-dacilor („cei mai vitegi și mai drepți între traci” (Herodot)), aduși la cel mai mare teritoriu și cea mai măreață stare de organizare statală de cel mai mare conducător al dacilor tuturor timpurilor Burebista. „Ajungând în fruntea neamului său, care era istovit de războaie dese, getul Burebista l-a înălțat atât de mult prin exerciții, abținere de la vin și ascultare față de porunci, încât în câțiva ani, a făurit un stat puternic...Ba încă a ajuns să fie temut de Romani...”, scrie Strabo în operele sale. După căderea lui Burebista, peste ani, cel mai mare succes în refacerea și apărarea statului dac l-a avut Decebal, nepotul lui Diurpaneus, în cinstea căruia a fost construit marele monument al dacilor – Columna lui Traian de la Roma. Prin acestea prof. Lorin Cantemir ne amintește înflăcărata sintagmă eminesciană „La trecutu-ți mare mare viitor”, dar și că „...marele viitor nu vine de la sine ci prin eforturile pe care trebuie să le facem noi, oamenii de astăzi și de mâine”.

Odihnă veșnică în ceruri Professore!!!